

**ДО Г-Н МАГДАЛИНЧЕВ - ПРЕДСТАВЛЯВАЩ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО Г-Н ЛОЗАН ПАНОВ- ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ
СК НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО Г-ЖА ОЛГА КЕРЕЛСКА – РЪКОВОДИТЕЛ ПО
ПРОЕКТ „ЕДИНЕН ПОРТАЛ ЗА ЕЛЕКТРОННО
ПРАВОСЪДИЕ“**

**ДО Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ-
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО**

**ДО Г-Н АТАНАС ТЕМЕЛКОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ на
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „ЕЛЕКТРОННО
УПРАВЛЕНИЕ“**

Копие:

**ДО
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ**

ОТВОРЕНО ПИСМО

От СНЦ „Електронна национална адвокатска платформа за сътрудничество“ /@НАПС/, с ЕИК 206062135, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Македония“ № 4, ет. 5, ап. 14, представлявано заедно от Искра Кишкова и Ивелина Владимирова

ОТНОСНО: ЕЛЕКТРОННОТО ПРАВОСЪДИЕ, СПРЯЛАТА СЪДЕБНА СИСТЕМА И АДВОКАТИТЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

С настоящото отправяме **искания и предложения** към Вас за спешно предприемане на действия по неизпълнени /забавени почти 4 години/ задължения на Пленума на ВСС, Министъра на правосъдието и Държавна агенция „Електронно управление“ за приемане на подзаконовни актове по силата на Закона за съдебната власт.

Писмото ни е адресирано до лицата, които имат компетентност и правомощия по силата на закона за **въвеждането на електронното правосъдие в страната**.

Със Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.,

бяха спрени процесуалните срокове по дела с изключение на посочените в изрично приложение към закона.

Вече няколкократно заявихме, че разбираме всички мерки за защита живота и здравето, които се предприемат в Държавата, макар не всички от тях да са наложени по законосъобразен начин съгласно Конституцията, и законите. **Всички предприети от Правителството мерки обаче, не само не ограничават дистанционната работа, напротив насърчават и препоръчват същата.**

Спирането на работата на съдилищата, осъществявана физически чрез присъствие в съдебните палати, не може да бъде оправдано с пандемията, защото би следвало съдии и адвокати да можем да работим дистанционно чрез инструментите за електронно правосъдие, в което е инвестиран огромен публичен ресурс.

Чрез отказа да бъде осигурен на адвокатите дистанционен достъп до делата, на практика се ограничава правото на труд на адвокатите. Ограничаването на работата на адвокатите от своя страна води до директна загуба на приходи, като това не е единствената негативна последица. Очакването след месеци да бъдат обявени и съобщени едновременно голям обем съдебни актове, подлежащи на обжалване, възразяване и изпълнение, е реално, и основателното предположение. Това ще доведе до ново състресение на съдебната система в ущърб на гражданите и техните законни права, и интереси, и не следва да бъде за пореден път игнорирано, и оставено без мерки.

Считаме, че е налице сериозна забава от страна на Пленума на ВСС, Министъра на правосъдието и Държавна агенция „Електронно управление“ по отношение на някои съществени задължения, определени през далечната 2016 г. със Закона за съдебната власт и неотложени през 2019 г.

НАСТОЯВАМЕ ПЛЕНУМЪТ НА ВСС ДА ПРЕДПРИЕМЕ МЕРКИ ПО СПЕШНОТО ИЗГОТВЯНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПОДЗАКОНОВИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ, ПРЕДВИДЕНИ В ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ, КОИТО ОСИГУРЯВАТ ДОСТЪПА ДО ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ.

ЕТО НАШИТЕ ИСКАНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

I. Съгласно чл. 360в. от Закона за съдебната власт, в сила от 9.08.2016 г., Пленумът на Висшия съдебен съвет, след съгласуване с Министъра на правосъдието **изгражда и поддържа единен портал за електронно правосъдие /ЕПЕП/**. Видно от списъка качен в портала, това задължение на Пленума и на МП **не е изпълнено вече повече от 4 години за:**

1. Софийски районен съд;
2. АССГ и АССО;
3. Административен съд – Благоевград;
4. Административен съд – Смолян;
5. Военно-апелативен съд;
6. Върховен административен съд.

В условията на извънредно положение, когато масовото разглеждане на дела е отложено за неизвестен период от време, е необходимо да бъдат приложени адекватни мерки за присъединяване на изоставашите съдилища към ЕПЕП и за налагането на задължителни указания към административните

ръководители на тези съдилища за спешно приемане на заявления за достъп до електронните съдебни дела по техен опис.

II. Съгласно Чл. 360д от Закона за съдебната власт, в сила от 9.08.2016 г. Органите на съдебната власт предоставят чрез интернет страниците си безпрепятствен, безплатен, пряк и постоянен електронен достъп до следната информация: **3. данни за кореспонденция, включително телефон и електронен адрес.**

Следва да обърнете внимание, че епидемиологичните предписания и мерки са важни, включително за адвокатите. Следва да Ви информираме, че често посочени на сайтовете на отделните съдилища телефони не се обслужват по цели дни. Препоръката на ВСС за изпращане на съобщения и документи по поща не е работещо решение при наличието на извънредното положение като следствие от разпространяваща се зараза. Необходимо е да спазите изискванията на закона и да предоставите електронни адреси за кореспонденция на всички съдилища /по съдебни състави или по отделения или да насочите към деловодство, регистратура или административен секретар/. Следва да имате предвид, че електронните адреси, които се откриват през единния портал за електронно правосъдие / <https://portal.justice.bg/> / често са различни от тези на все още действащите стари сайтове на съдилищата. **Без изрично указание на кои електронни адреси да изпращаме електронни съобщения и документи, е налице нарушение на закона и невъзможност адвокатите да работят по делата, които са им възложени от гражданите, дистанционно.**

III. Съгласно чл. 360е. от Закона за съдебната власт, в сила от 9.08.2016 г., Пленумът на Висшия съдебен съвет след съгласуване с Министъра на правосъдието и с Председателя на Държавна агенция "Електронно управление" издава **НАРЕДБА, с която определя:**

1. изискванията към интернет страниците на органите на съдебната власт;

2. **техническите изисквания за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма и начините за извършването им;**

3. **форматите и техническите изисквания, на които трябва да отговарят електронните документи, изпращани към и от органите на съдебната власт, както и начините за подаването им от гражданите и организациите;**

4. **форматите на сканираните документи и на другите електронни доказателства, съхранявани по електронните дела;**

5. начините за плащане по електронен път на държавни такси, разноски и други задължения към органите на съдебната власт;

6. техническите изисквания към потребителските, машинните и други интерфейси на информационните системи, използвани от органите на съдебната власт;

7. електронните адреси, на които могат да се изпращат електронни изявления от органите на съдебната власт, в зависимост от определените начини на извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления.

Считаме, че в условията на извънредно положение и след забава от почти 4 години, е крайно наложително, и спешно приемането на Наредба, и най-вече скоростно определяне на правилата, и техническите параметри по т.2-4 на чл. 360е от ЗСВ, за да се възстанови работата по делата извън съдебните заседания.

Съгласно ал.2 от същия член на закона, Наредбата се публикува на интернет страниците на Висшия съдебен съвет, на Министерството на правосъдието и на ЕПЕП. Задължението на ВСС и МП е факт от 2016 г. и до настоящия момент това задължение не е отложено с последващо изменение в закона. Липсата на тази наредба пречатства пряко адвокатите да имат достъп до електронно правосъдие дори в съдилищата, в които Порталът е активен. **Считаме, че това бездействие на ВСС и МП е вредоносно за цялата адвокатска общност, която получава приходи от процесуално представителство, и не следва да продължава, особено сега, когато сме изправени пред извънредно положение. Настояваме в спешен порядък да примете наредбата и да предоставите възможност на адвокатите да продължат да осъществяват конституционно закрепената си професия за защита на гражданските права, и интереси.**

IV. Съгласно чл. 360и. от същия закон и също в сила от далечната 2016 г. - организацията и редът за водене, съхраняване, и **достъп до електронните дела**, и начинът на съхраняване на доказателствата, и доказателствените средства по делата, както и вътрешният оборот, и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация, **се определят с НАРЕДБА, приета от Пленума на Висшия съдебен съвет след съгласуване с Министъра на правосъдието.** Такава наредба също вече 4 години не е изготвена и това бездействие в днешните условия е посегателство върху правата на около 14 000 адвокати, които биха могли да се организират, и да продължат работа по своите дела, и дистанционно. Вместо Наредба, на Портала са публикувани **Правила за достъп до електронни съдебни дела в единния портал за електронно правосъдие на Висшия съдебен съвет на Република България, които не намират опора в закона и противоречат на някои разпоредби на Закона за адвокатурата, а освен всичко друго са и непълни.**

Независимо от факта, че въпросните Правила са незаконосъобразни, то с настоящото Ви предлагаме **същите максимално бързо да бъдат изменени, като се осигури възможност за дистанционно регистриране на профил, дистанционно заявяване на достъп до електронни дела и бъдат спазени правилата на адвокатите за достъп до съдебни дела, който им е гарантиран от специалния Закон за адвокатурата.** Тези правила могат спешно да бъдат изменени и да дадат времева възможност да приемете съответните наредби, които без основание са изключително много забавени. Следва да имате предвид, че над 1,4 милиона лева са похарчени от ВСС по проект за нормативна уредба на електронното правосъдие и за забавата, която нанася огромни вреди на адвокати, и граждани, един ден може да потърсена отговорност.

V. Налице е неизпълнение на законовите изисквания от страна на ВСС и МП, и по отношение на изискването на чл.360к от закона за съдебната власт, съгласно който **Пленумът на Висшия съдебен съвет определя с**

**ПРАВИЛНИК ВЪТРЕШНИЯ РЕД за използването на електронен подпис, и
електронна идентификация от органите на съдебната власт.**

Категорични сме, че неизпълнението на задълженията по закон от страна на Пленума на ВСС, Министерът на правосъдието и Председателят на Държавна агенция "Електронно управление" за изготвяне, и приемане на посочените подзаконовни нормативни актове, са причина адвокатите в Р България да нямат дори минимален достъп до електронно правосъдие, след като за това е похарчен огромен публичен ресурс.

Очакваме спешни мерки от Ваша страна по направените искани и предложения.

Прилагаме: проект, разработен от СНЦ „Единна национална адвокатска платформа за сътрудничество“, в който Правилата за достъп до електронни съдебни дела в единния портал за електронно правосъдие на Висшия съдебен съвет на Република България са допълнени и изменени.

гр. София

С уважение:

Адвокат Искра Кишкова
Председател на УС на @НАПС

Адвокат Ивелина Владимирова,
Секретар на @НАПС